

महाराष्ट्र शासन

सहसंचालक (उच्च शिक्षण)

१७ अंबेडकर रोड, कॅम्प, पुणे – ४११ ००१

Website: www.idhepune.org E-mail – idhepune@gmail.com

-दूरध्वनी क्रमांक – ०२० - २६१२७८३३, ०२०-२६०५१६३२

क्रमांक - नंक -२०२३ (३७६०/२०२३) / पुणे विभाग/ ९६८५

फॅक्स क्र. ०२०- २६०५१६३२

दि. २४/५/२०२३.

प्रति,

१. कुलसचिव, सर्व अकृषि विद्यापीठे
पुणे विभाग.
२. कुलसचिव, सर्व स्वयंअर्थसहाय्यित विद्यापीठे,
पुणे विभाग.
३. विभाग प्रमुख, शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा,
सर्व अकृषि विद्यापीठे, पुणे विभाग.
४. प्राचार्य / प्राचार्या,
सर्व अशासकीय अनुदानित/कायम विनाअनुदानित
शिक्षणशास्त्र शारिरीक शिक्षणशास्त्र महाविद्यालये,
पुणे व अहमदनगर जिल्हे.

विषय - राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० ची राज्यातील अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने एनसीटीई, नवी दिल्ली यांचे प्रतिनिधी समवेत प्राचार्य, संस्था प्रतिनिधी, विभाग प्रमुख, शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा व शारिरीक शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा सर्व अकृषि विद्यापीठे आणि सुकाणू समिती, राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण यांची संयुक्त बैठक आयोजित करण्याबाबत...

- संदर्भ -
१. शासन निर्णय उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्रमांक एनईपी-२०२२/प्र.क्र.०९/विशि-३ शिकाना दि. २६.१२.२०२२.
  २. शासन निर्णय उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्रमांक एनईपी-२०२२/प्र.क्र.०९/विशि-३ शिकाना दि. २०.४.२०२३.
  ३. शासन निर्णय उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्रमांक एनईपी-२०२२/प्र.क्र.०९/विशि-३ शिकाना दि. २०.४.२०२३.
  ४. एनसीटीई अधिसूचना ऑक्टोबर, २०२१.
  ५. मा. शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र. युएनआय/(१३६/२२)विशि-१/६४६० दि. २३ मे, २०२३.

उपरोक्त विषयास अनुसरुन कळविण्यात येते की, संदर्भिय शासन निर्णयान्वये राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० ची राज्यातील अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने गठीत उपसमितीच्या अहवालातील शिफारशीच्या अंमलबजावणी संदर्भात आढावा घेऊन येणा-या अडचणी निवारणासाठी, उपाययोजना सुचविण्यासाठी व मार्गदर्शन करणेसाठी संदर्भिय शासन निर्णय क्रमांक १ अन्वये सुकाणू समिती गठीत करण्यात आलेली आहे.

तसेच संदर्भ क्रमांक २ व ३ अन्वये राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० च्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने एनसीटीई, नवी दिल्ली यांनी शिक्षणशास्त्र/शारीरिक शिक्षणशास्त्र महाविद्यालया संदर्भात Integrated Teacher Education Programme (ITEP) २०२१ मार्गदर्शक सूचना जारी केलेल्या आहेत.

या अनुषंगाने एनसीटीई नवी दिल्लीचे प्रतिनिधी आणि प्राचार्य, संस्था, प्रतिनिधी, विभागप्रमुख, शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा, सर्व अकृषि विद्यापीठे आणि सुकाणू समिती, राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण यांची राज्यामधील सर्व शिक्षणशास्त्र / शारीरिक शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांमध्ये ITEP अंतर्गतचा अभ्यासक्रम लागू करण्या संदर्भात चर्चा करून पुढील दिशा ठरविण्यासाठी संयुक्त बैठक सोबतच्या परिपत्रकाप्रमाणे आयोजित करण्यात आलेली आहे. सदर बैठकीचे ठिकाण व वेळ सोबतच्या परिपत्रकामध्ये देण्यात आलेली आहे. त्याप्रमाणे आपण स्वतः / संबंधितांनी सदर बैठकीसाठी उपस्थित रहावे.

(डॉ. किरणकुमार बोंदर)
सह संचालक (उच्च शिक्षण)
पुणे विभाग, पुणे.

सोबत - वरीलप्रमाणे.

महाराष्ट्र शासन

उच्च शिक्षण संचालनालय

मध्यवर्ती इमारत, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-४११ ००१

Web : www.dhepune.gov.in

क्रमांक-युएनआय/(१३६/२२)/विशि-१

फोन नं.०२०/२६१२२१११९

४४६०

E-mail:vishi.dhepune@nic.in

प्रति,

दि.

4 3 MAY 2023

- १ मा. अध्यक्ष व सर्व सन्माननीय सुकाणू समिती
सदस्य, राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२०
- २ कुलसचिव, सर्व अकृषि विद्यापीठे,
महाराष्ट्र राज्य.
- ३ कुलसचिव, सर्व स्वयंअर्थसहाय्यित विद्यापीठे,
महाराष्ट्र राज्य.
- ४ विभागप्रमुख, शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा,
सर्व अकृषि विद्यापीठे
- ५ प्राचार्य,
उच्च शिक्षण विभागांतर्गतची सर्व शासकीय/
अशासकीय शिक्षणशास्त्र महाविद्यालये, शारिरीक
शिक्षणशास्त्र महाविद्यालये, विशेष शिक्षणशास्त्र
महाविद्यालये (Special Education Colleges),

सहसंचालक (उच्च शिक्षा)
पुणे विभाग, पुणे

24 MAY 2023

आवक द्रष्टा ३७६०

विषय राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० ची राज्यातील अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने
एनसीटीई, नवी दिल्ली यांचे प्रतिनिधी समवेत प्राचार्य, संस्था प्रतिनिधी,
विभागप्रमुख, शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा व शारिरीक शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा सर्व
अकृषि विद्यापीठे, आणि सुकाणू समिती, राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण यांची संयुक्त
बैठक आयोजित करण्याबाबत.

- संदर्भ
१. शासन निर्णय उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्रमांक एनईपी-२०२२/प्र.क्र.०९/विशि-३
शिकाना दि. २६ डिसेंबर, २०२२
  २. शासन निर्णय उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्रमांक एनईपी-२०२२/प्र.क्र.०९/विशि-३
शिकाना दि. २० एप्रिल,, २०२३
  ३. शासन निर्णय उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्रमांक एनईपी-२०२२/प्र.क्र.०९/विशि-३
शिकाना दि. १६ मे, २०२३
  ४. एनसीटीई अधिसूचना ऑक्टोबर, २०२१

उपरोक्त विषयाबाबत संदर्भिय शासन निर्णयान्वये राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० ची राज्यातील अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने गठीत उपसमितीच्या अहवालातील शिफारसीच्या अंमलबजावणीसंदर्भात आढावा घेऊन येणाऱ्या अडचणी निवारणासाठी उपाययोजना सुचिविण्यासाठी व मार्गदर्शन करणेसाठी संदर्भिय शासन निर्णय क्रमांक १ अन्वये सुकाणू समिती गठीत करण्यात आलेली आहे.

तसेच संदर्भ क्रमांक २ व ३ अन्वये राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० च्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने एनसीटीई नवी दिल्ली यांनी शिक्षणशास्त्र/शारिरीक शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयासंदर्भात Integrated Teacher Education Programme (ITEP) 2021 मार्गदर्शक सूचना जारी केलेल्या आहेत.

या अनुषंगाने एनसीटीई नवी दिल्लीचे प्रतिनिधी आणि प्राचार्य, संस्था प्रतिनिधी, विभागप्रमुख, शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा, सर्व अकृषि विद्यापीठे आणि सुकाणू समिती, राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण यांची राज्यामधील सर्व शिक्षणशास्त्र/शारिरीक शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांमध्ये ITEP अंतर्गतचा अभ्यासक्रम लागू करण्यासंदर्भात चर्चा करून पुढील दिशा ठरविण्यासाठी संयुक्त बैठक खालील दिनांक व वेळापत्रकाप्रमाणे आयोजित करण्यात आलेली आहे.

अ. क्र.	दिनांक	वेळ	बैठकीचा तपशील	बैठकीस खालीलप्रमाणे सत्रानुसार उपस्थिती आवश्यक	बैठकीचे ठिकाण
१	२	३	४	५	
१	०२ जून, २०२३	स. १०.०० ० ते १.०० (सकाळ सत्र)	प्राचार्य, सर्व शासकीय/अशासकीय शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, शारिरीक शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, विशेष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय (Special Education Colleges), विभागप्रमुख, शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा, सर्व अकृषि विद्यापीठे एनसीटीई नवी दिल्ली यांचे प्रतिनिधीचे राष्ट्रीय शैक्षणिक शैक्षणिक धोरण २०२० आणि शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा याबाबत सादरीकरण (NCTE Presentations on NEP 2020 and vision forward for teacher education), ● ITEP 2021 ● Regulatory framework of NCTE	१. एनसीटीईचे प्रतिनिधी. २. सर्व सन्माननीय सदस्य, सुकाणू समिती. ३. प्राचार्य व संस्था प्रतिनिधी- सर्व शासकीय/अशासकीय शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, शारिरीक शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, विशेष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय (Special Education Colleges), विभागप्रमुख, शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा, सर्व अकृषि विद्यापीठे	पदवीदान सभागृह (Convocation Hall) मुंबई विद्यापीठ, मुंबई फोर्ट कॅम्पस, मुंबई

२	०२ जून, २०२३	दुपारी २.०० ४.०० (दुपार सत्र)	ते एनसीटीई प्रतिनिधी समवेत प्राचार्य, संस्थाचालक प्रतिनिधी, विभागप्रमुख, शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा, सर्व अकृषि विद्यापीठे यांची विविध प्रश्नांवर चर्चा (Question and Answer Interactive Session)	१. एनसीटीईचे प्रतिनिधी. २. सर्व सन्माननीय सदस्य, सुकाणू समिती. ३. प्राचार्य व संस्था प्रतिनिधी. सर्व शासकीय, अशासकीय शिक्षणशास्त्र महाविद्यालये, शारिरिक शिक्षणशास्त्र महाविद्यालये, विशेष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालये (Special Education Colleges), विभागप्रमुख, शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा, सर्व अकृषि विद्यापीठे	पदवीदान सभागृह (Convocation Hall) मुंबई विद्यापीठ, मुंबई फोर्ट कॅम्पस, मुंबई
३	०३.जून, २०२३	सकाळी ११.०० ते १.००	एनसीटीई प्रतिनिधी समवेत सुकाणू समिती सदस्य आणि मा.आयुक्त, शालेय शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे, संचालक महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे यांची बैठक	१. एनसीटीईचे प्रतिनिधी. २. मा.आयुक्त, शालेय शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे ३. संचालक महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे ४. सर्व सुकाणू समिती सदस्य	व्यवस्थापन परिषद सभागृह, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई फोर्ट कॅम्पस, मुंबई
४	०३.जून, २०२३	दुपारी २.०० ४.००	ते एनसीटीई प्रतिनिधी समवेत सर्व स्वयंअर्थसहाय्यित विद्यापीठांचे शिक्षणशास्त्राशी संबंधित प्रतिनिधी सुकाणू समिती सदस्य	१. एनसीटीई प्रतिनिधी २. सर्व स्वयंअर्थसहाय्यित विद्यापीठांचे शिक्षणशास्त्राशी संबंधित प्रतिनिधी ३. सर्व सुकाणू समिती सदस्य	व्यवस्थापन परिषद सभागृह, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई फोर्ट कॅम्पस, मुंबई

तरी सदर बैठकीस उपरोक्त वेळापत्रकाप्रमाणे सर्व निमंत्रितांनी बैठकीस उपस्थित रहावे ही विनंती. सोबत बैठकीसाठीचे माहितीपत्रक जोडले असून या माहितीपत्रकात बैठकीत सहभागी होण्यासाठी नोंदणीची लिंक दिली असून दि. २८ मे, २०२३ पर्यंत नोंदणी करणे आवश्यक आहे.

या बैठकीचे समन्वयक म्हणून प्रा.सेवील थॉमस, शिक्षणशास्त्र विभाग, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई (भ्रमणाध्वनी क्रमांक 9769136359), डॉ.भगवान बालानी, भ्रमणाध्वनी क्रमांक 9869252901, डॉ. जयश्री

इन्बराज 9820391893, डॉ.पूजा बिरवटकर 9324498518, डॉ.सुनिल सोनवणे 9987089507, यांची
संपर्क अधिकारी म्हणून नियुक्ती करण्यात आलेली आहे..

(डॉ.शैलेंद्र देवभक्तनकर)

प्र.शिक्षण संचालक(उच्च शिक्षण)

महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१.

प्रत माहितीस्तव सादर

१.मा.प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई-३२

२.स्वीय सहाय्यक, मा.मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

प्रत- सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांना माहिती व कार्यवाहीसाठी

२/- त्यांना कळविण्यात येते की, आपल्या अधिनस्त उच्च शिक्षण विभागांतर्गत प्राचार्य, सर्व शासकीय/अशासकीय शिक्षणशास्त्र महाविद्यालये, शारिरीक शिक्षणशास्त्र महाविद्यालये, विशेष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालये (Special Education Colleges), यांना व स्वयंअर्थसहाय्यित विद्यापीठांच्या प्रतिनिधींना सदर बैठकीस वर नमूद केलेल्या वेळापत्रकाप्रमाणे उपस्थित राहण्याबाबत स्वतंत्रपणे कळविण्याबाबत कार्यवाही करावी.

प्रत- कुलसचिव, सर्व अकृषि विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य.

२/- त्यांना कळविण्यात येते की, आपल्या विद्यापीठातील शिक्षणशास्त्र व शारिरीक शिक्षणशास्त्र विभागाचे विभागप्रमुख यांना सदर बैठकीस वर नमूद केलेल्या वेळापत्रकाप्रमाणे उपस्थित राहण्याबाबत स्वतंत्रपणे कळविण्याबाबत कार्यवाही करावी

प्रत-कुलसचिव, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई यांना माहिती व कार्यवाहीसाठी

२/-त्यांना कळविण्यात येते की, सदर बैठकीस उपस्थित राहणा-या एनसीटीईचे ०७ प्रतिनिधी व सर्व निमंत्रित (अंदाजे ६००) व्यक्तिंतची वेळापत्रकाप्रमाणे चहा, नाश्ता व भोजनाची व्यवस्था आपल्या विद्यापीठामार्फत करण्यात यावी. तसेच बैठकीस सर्व उपस्थितांना कॉन्फरन्स किट देण्यात यावी.

तसेच सुकाणू समिती सदस्य तसेच बॅक ऑफीस टिम मधील सदस्यांची निवासाची व भोजनाची व्यवस्था तसेच शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार समिती सदस्यांना व बॅक ऑफीस टिममधील सदस्यांना मानधन व प्रवासभत्ता आपल्या विद्यापीठ निधीतून विद्यापीठ नियमानुसार अदा करण्याबाबतची कार्यवाही करावी.

प्रत- बॅक ऑफीस टिम

Government of Maharashtra
Department of Higher and Technical Education

INTERACTIVE MEETING of

National Council of Teacher Education (NCTE) Team
headed by Member Secretary (NCTE)

with

Principals/Management Representatives of the Colleges of
Education/Institutes/Universities conducting Teacher Education Programs
(General/Physical/Special)

Day & Date:
Friday, 2nd June 2023
Time: 10 AM – 4 PM

Venue:
Convocation Hall
University of Mumbai
Fort, Mumbai

All participants need to register by 28th May 2023 in order to attend.

Registration link- <https://forms.gle/VBFQfJb9da7zMYtW8>

Shri Vikas Chandra Rastogi

Principal Secretary
Higher & Technical Education Dept.
Govt. of Maharashtra

Prof. Dr. Shailendra Deolankar

Director of Higher Education,
Maharashtra State, Pune.

Prof. Sybil Thomas

Program Coordinator

Contact Details:

Prof. Prashant Magar – 9422522338

Dr. Bhagwan Balani – 9869252901

Dr. Jayashree Inbaraj – 9820391893

Dr. Pooja Birwatkar – 9324498518

Dr. Sunil Sonavane – 9987089507